

DPH

Daň z přidané hodnoty

Zákon 235/2004 Sb., o dani z přidané
hodnoty, vzpzd.

Do dnešního dne 15 dílčích novel

Cizí ekvivalent

- **VAT – Value Added Tax**
  - **MWSt – Mehrwertsteuer**
  - **BTW – Belasting Over de Toegevoede Waarde**
  - **IVA – Impulso sobre el valor anizado**
  - **TVA – Taxe de la Valeur Ajoutée**
- DPH se neuplatňuje např. Švýcarsko,
Austrálie**

Historie DPA

- zavedení v r. 1953 Michigan
- 1954 Francie
- 2 ½ 60 let přistupují státy Evropského společenství
- 60. , 70. léta v částech západní Evropy
- 1973 Rakousko, Švédsko, Norsko

Historie DPH

- Poslední vlna přístupu k DPH státy *střední a východní Evropy ČR a SR* s účinností k r.1993, Polská republika 1993

System DPH

- Uplatňování DPH od roku 1993
- Nový systém rok 2004-vstup ČR do EU

Výjimky pro ČR: snížená sazba 5%-teplo, stavby a objekty k bydlení.

System DPH

Trvalá výjimka: povinná
registrace 35.000,- EU cca
1 000 000,- Kč

DPH

- Je základem nepřímého zdanění
- *Nahradila daň z obrátu a daň z dovozu, ale nelze ztotožnit se stávající DPH*
- Postihuje spotřebu tzn. že má větší dopad na vrstvy obyvatelstva s nižšími příjmy = důležitost volby sazeb

DPH

- nezatěžuje důchod či majetek, ale plátce ji naopak promítá do cen zboží, služeb
- Univerzální = zatěžuje všechny bez rozdílu

Důvody nového zákona o DPH

- 1. 5. 2004 – ČR stala členem Evropské unie a začala aplikovat pravidla **jednotného vnitřního trhu**, v EU od roku 1993.
- Ve vztahu k předpisům Evropské unie ***by měl být*** zákon o DPH v souladu s předpisy Evropské unie, zejména s Šestou směrnicí ES (77/388/EHS).

Důvody nového zákona o DPH

zákonná úprava týkající se mezinárodní spolupráce:

- registrace k DPH,
- dodání zboží do jiného členského státu EU,
- pořízení zboží z jiného členského státu *EU-intrakomunitární obchod*
- povinnosti plátců daně ve vztahu

Prameny

- Šestá směrnice Rady
77/388/EHS o harmonizaci
právních předpisů členských
států týkajících se daní z obratu-
Společný systém daně z přidané
hodnoty: jednotný základ daně,
ve znění směrnice Rady
91/680/EHS

Prameny

- Ú.z. č. 1/1993 Sb., Ústava ČR
- Ú.z. č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- Z.č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, vzpzd.
- Z.č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vzpzd.
- Z.č. 337/1992 Sb., ZSDP, vzpzd.
- Z.č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, vzpzd.

Další prameny

- Z.č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, vzpzd.
- Pokyn č. D-265 o prominutí daně z přidané hodnoty a jejího příslušenství
- Z.č. 635/2004 Sb., o správních poplatcích, vzpzd.

Další zákony

- o veřejných dražbách,
- o oceňování majetku,
- o cenných papírech,
- o vysokých školách,
- o soc. zabezpečení.....

Základní charakteristika DPH

- **Nepřímá daň**
- **Objektová**
- **Univerzální**
- **Obligatoční**

Základní charakteristika DPH

- Sazbová
- Neutrální
- Neúčelová
- Obratová

Hlavní znak DPH

- *Mnohofázovost* – vyskytuje se ve všech fázích obratu -
získávání surovin, výroba, konzumpce, tvorba, obrat, dovoz
- vytváří se přidaná hodnota – zaplatí jí až konečný kupující poplatník a to představuje

PŘEDMĚT DANĚ

Přednosti DPH

- ***Výnosnost***
- ***Neutralita***
- ***Efektivnost***
- ***DPH měla sloužit jako nástroj proti daňovým únikům***
- ***V ČR je tato daň doplněna „Spotřebními daněmi“***

Konstrukce zákona o DPH

1. Obecná ustanovení §1-4
2. Daňové subjekty §5+6
3. Místo plnění §7-12
4. Zdanitelné plnění §13-20
5. Uskutečněné zd.plnění a daň.povinnost §21-25

Konstrukce zákona o DPH

6. Daňové doklady §26-35
7. Základ daně a výpočet daně (oprava) §36-46
8. Sazby daně a oprava sazby daně §47-50
9. Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně § 51-62
10. Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně §63-71

Konstrukce zákona o DPH

11. Odpočet daně §72-79

12. Vrácení daně a prodej zboží bez daně
§80-87

13. Zvláštní režimy §88-92

14. Správa daně v tuzemsku §93-110

15. Přejícná, zrušovací a záv.
ustanovení §111,13

SUBJEKTY DPH

OPRÁVNĚNÉ-STÁT

Subjekty

```
graph LR; A[Subjekty] --> B[OPRÁVNĚNÉ-STÁT]; A --> C[POVINNÉ-OSOBA K DANI];
```

POVINNÉ-OSOBA

K DANI

SUBJEKTY OPRAVNĚNÉ

STÁT- Ministerstvo financí

ÚFO- FÚ
FŘ

orgány celní správy-CÚ
CŘ

SUBJEKTY POVINNÉ

- Daňové subjekty- tzv. osoby k dani

1. OSOBY POVINNÉ K DANI §5 ZDPH

2. OSOBY OSVOBOZENÉ od uplatňování
daně §6 ZDPH

- 1. OSOBY POVINNÉ K DANI §5 ZDPH
PLÁTCI
- 2. OSOBY IDENTIFIKOVANÉ K DANI
- 3. OSOBYA REGISTROVANÉ v JINÉM
ČLENSKÉM SÁTĚ EU
- 4. ZAHRANIČNÍ OSOBA

PLÁTCI

Osoby povinné k
dani se sídlem
v ČR

1. Ze zákona
2. Dobrovolnost

Osoby s
výkonem
ekonomických
činností mimo
ČR, ale
poskytují plnění
v ČR

ad. 1. OSOBY POVINNÉ K DANI

§ 5 Osoby povinné k dani

Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti = PLÁTCI DPH

Dále upraveno § 95 ZDPH v návaznosti na § 4 odst. 1 písm. s

ad. 1. OSOBY POVINNÉ K DANI

SKUPINA

- Skupinou se pro účely tohoto zákona rozumí skupina spojených osob se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátce Skupina se považuje za samostatnou osobu povinnou k dani. Každá osoba může být členem pouze jedné skupiny. **Spojenými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí kapitálově spojené osoby nebo jinak spojené osoby.**

Ad. 1. OSOBY POVINNÉ K DANI

Osoby, které nemají místo výkonu ekonomických činností v ČR

1. Osoby registrované k dani v jiném čl. státě EU-DIČ v jiném čl. státě EU
2. Zahraniční osoby povinné k dani-nemá na území EU sídlo

Ekonomickou činností §5/2

- soustavná činnost výrobců,
- obchodníků
- a osob poskytujících služby,
včetně důlní činnosti a
zemědělské výroby

Ekonomickou činností

- a soustavná činnost vykonávaná podle zvláštních právních předpisů, zejména nezávislé činnosti vědecké, literární, umělecké, výchovatelské nebo učitelů, jakož i nezávislé činnosti lékařů, právníků, inženýrů, architektů, dentistů a účetních znalců.

Ekonomickou činností

- se také považuje využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů, pokud je tento majetek využíván soustavně.

Samostatně uskutečňovanou ekonomickou činností **NENÍ**

- činnost zaměstnanců nebo jiných osob,
- činnosti osob, které jsou zdaňovány jako příjmy ze závislé činnosti,
- nebo jako příjmy, z nichž je uplatňována zvláštní sazba daně.

Ad. 2. Osoba „IDENTIFIKOVANÁ K DANI“ § 96

- Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti v tuzemsku a pořizuje zboží bez DPH v běžném kalendářním roce a převyší částku 326 000,-Kč

PLÁTCI

Osoby povinné k
dani se sídlem
v ČR

1. Ze zákona
2. Dobrovolnost

Osoby s
výkonem
ekonomických
činností mimo
ČR, ale
poskytují plnění
v ČR

Plátcí ze zákona

- „Obrat“ nad limit 12 měs/1 000 000,- Kč (prvním dnem třetího měsíce
§ 4/1s, §95,96
- Pořízení zboží a služby z jiného členského státu EU nebo třetí země
- Příjemci služby poskytnuté osobou se sídlem mimo tuzemsko s místem plnění v ČR

Plátci ze zákona

Osoba identifikovaná k dani

1. PO není zřízena k podnikání-NE ekonomické činnosti
2. Uskutečňuje pouze osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně
3. Veřejnoprávní subjekt-PLÁTCE

Tato osoba pořizuje zboží z jiného čl. státu EU a hodnota pořízeného zboží bez DPH v běžném kalendářním roce přesáhne částku

326 000,- Kč

Předmět daně

Zdanitelné plnění

- dodání zboží nebo převod nemovitostí anebo přechod nemovitosti v dražbě za úplatu
- poskytnutí služby
- pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie za úplatu
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Pojem „ZBOŽÍ“

- Věci movité
- Elektřina
- Teplo
- Chlad
- Plyn
- Voda

Za zboží se nepovažují peníze a cenné papíry

Pojem „*SLUŽBY*“

- Vše co není zboží
- Jakákoli ekonomická činnost i nezávislé činnosti (literární, umělecké, právní, lékařské)
- Pojem „*PŘEVOD NEMOVITOSTÍ*“
- Nemovitost zapsaná v KN
- Pokud není zapsaná pohlíží se na ni jako na **VĚC**

Územní aspekty DPH

= MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST

- Tuzemsko ČR
- Území EU- tzv. intrakomunitární zóna
- Třetí země- zbytek světa, nejsou čl.EU

Vyloučená území z EU

- a) ze Spolkové republiky Německo ostrov Helgoland a území Büsingen,
- b) ze Španělského království Ceuta, Melilla a Kanárské ostrovy,
- c) z Italské republiky Livigno, Campione d'Italia a italské vody jezera Lugano,
- d) z Francouzské republiky zámořské departementy,
- e) z Řecké republiky hora Athos.

Místo zdanitelného plnění

ZBOŽÍ-dodání zboží

1. Místo zahájení přepravy nebo odeslání
2. Místo, kde je zboží instalováno nebo smontováno
3. Místo, kde se zboží nachází v době dodání

SLUŽBY

V místě
poskytnutí
služby

Základ daně

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, vyjma daně za toto zdanitelné plnění.

Základ daně

OBECNĚ

Základ daně = přidaná hodnota

HODNOTA zboží či služby, kterou si plátce daně přidává k hodnotě nakoupeného zboží či služby, převodu nemovitosti

Základ daně

Základ daně také zahrnuje

1. clo, dávky nebo poplatky
2. spotřební daň
3. dotace k ceně
4. vedlejší výdaje, které jsou účtovány osobě, pro kterou je uskutečňováno zdanitelné plnění, při jeho uskutečnění,

Základ daně

5. při poskytnutí služby i materiál přímo související s poskytovanou službou,
6. při dodání staveb i stavební a montážní práce spojené s výstavbou, rekonstrukcí, modernizací a opravami, konstrukce, materiál, stroje a zařízení.

SAZBA DANĚ

U zdanitelného plnění se uplatňuje

- a) základní sazba daně ve výši 19%, nebo
- b) snížená sazba daně ve výši 5 %.

SAZBA DANĚ

U zboží se uplatňuje základní sazba.

U zboží uvedeného v příloze č. 1, tepla a chladu se uplatňuje snížená sazba.

U služeb se uplatňuje základní sazba.

U služeb uvedených v příloze č. 2 se uplatňuje snížená sazba.

U převodu nemovitosti se uplatňuje základní sazba, pokud zákon nestanoví